

FILMRÉSZLETEK SZABAD FELHASZNÁLÁSA

SZJSZT-18/2020

A megkereső hatóság szakértő kirendeléséről szóló határozatában az alábbi kérdést tette fel a Szerzői Jogi Szakértő Testületnek:

A rendelkezésre álló adatok alapján a felhasznált filmrészletek tartozhatnak-e a szabad felhasználás körébe?

Az eljáró tanács az alábbi szakvéleményt alakította ki.

Előjáróban megjegyzi az eljáró tanács, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint:

„A Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást, nem tart helyszíni szemlét és nem idézhető.”

A kirendelő határozat alapvetően az alábbiak szerint határozta meg a szakértői vizsgálat tárgyát.

„A Feljelentő feljelentése szerint 2019-ben a baloldali párt neve alatt a YouTube videómegosztó portálon egy videót tettek közzé.

A videóban a feljelentés szerint az alábbi [a] Feljelentő kizárólagos szellemi tulajdonát képező videóanyagok láthatóak:

- 1:03–1:05 perc Feljelentő felvétele
- 1:05–1:09 perc Feljelentő felvétele
- 2:09–2:12 perc Feljelentő felvétele
- 7:47–7:55 perc mozgókép biztosítása TCR anyagokhoz

A videóban a videó készítői felhasználási engedély, valamint díj megfizetése nélkül használtak fel a Feljelentő archívumába tartozó szerzői jog által védett videóanyagot, akként, hogy azon több esetben kitakarásra került a Feljelentő csatorna logója.

A fenti videórészletek összesen 17 teljes másodpercet tesznek ki, amelyet a videó készítői felhasználási engedély és díjfizetés nélkül használtak fel, amelynek alapján az okozott vagyoni hátrány összege 2130 Euro.”

Tényállás

Az eljáró tanács a tényállás tekintetében az alábbi megállapításokat teszi.

2.1. Az eljáró tanács megtekintette a kirendelő végzésben megjelölt linken szereplő videót, és a kirendelő végzésben megjelölt részletek tekintetében az alábbiakat állapította meg:

- 1:03–1:05: a jobb felső sarokban a feljelentő csatorna logója látható.
- 1:05–1:09: megállapítható, hogy 1:05–1:07 között látható letakart logó, utána nem látható logókitakarás, mintha eredetileg sem lett volna logó a felvételen.
- 2:09–2:12 perc között látható letakart logó.
- 7:43–7:56 (szemben a feljelentésben feltüntetett 7:47–7:55 időtartammal): a jobb alsó sarokban az alábbi megjegyzés szerepel: „forrás: Magyarország Kormánya”, 7:56-nál látszik és felolvasásra kerül, hogy „Készült Magyarország Kormánya megbízásából”.

2.2. Az eljáró tanács a megkereső hatóságon keresztül kérdéseket tett fel, amelyek alapján a feljelentő 2020-ban kiegészítő nyilatkozatot tett.

A kiegészítő nyilatkozatban a feljelentő egyrészt a feljelentéssel egybevégezően utalt a [www..../felhasznalasi feltetelek honlapon közzétettekre](#), amelyek többek között az alábbiak szerint szólnak:

„A jelen honlapon megjelenő szellemi alkotások (fotók, videók, stb) a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) rendelkezéseinek megfelelően szerzői jogi védelem alatt állnak, felhasználásuk kizárólag az Szt. rendelkezéseinek megfelelően szabad. Minden, a szabad felhasználás határát meghaladó felhasználáshoz a jogtulajdonos hozzájárulása szükséges.

A jelen honlapon megjelenő szellemi alkotások jogtulajdonosa: Feljelentő

A jelen honlap működtetője: Feljelentő

A szellemi alkotások a honlap rendeltetészerű használatával velejáró olvasáson, képernyőn történő megjelenítésen és az ehhez szükséges ideiglenes többszörözésen, továbbá a személyes – nem-kereskedelmi – célból történő merevlemezre történő lementésen és kinyomtatáson túl semmilyen egyéb formában nem használhatóak fel vagy hasznosíthatóak a jogtulajdonos előzetes írásbeli engedélyének hiányában.

A fentieknek megfelelően tilos különösen, de nem kizárólag, a honlapon elhelyezett szellemi alkotások más honlapon vagy bármely más – nyomtatott vagy elektronikus – formában való megjelenítése, bármilyen többszörözése, terjesztése, az Szt. szerinti átdolgozása, illetőleg bármilyen más, a szabad felhasználáson túlmutató felhasználása vagy hasznosítása, akár kereskedelmi, akár más célból.

Felhívjuk figyelmét, hogy a honlapon elhelyezett szellemi alkotások fentitől eltérő módon vagy mértékben történő átvétele szerzői jogot sért, és az oldal üzemeltetője minden esetben jogi lépéseket tesz a jogsértés megszüntetésére.

*Amennyiben a szabad felhasználást meghaladóan kívánja felhasználni a jelen honlapon elhelyezett bármely szerzői jogi tartalmat, úgy a honlap fent megjelölt jogtulajdonosával vegye fel a kapcsolatot!
(Elérhetőség: [email-cím, telefonszám])”*

Ennek alapján a feljelentő úgy vélte, hogy tett az Szjt. 36. § (2) bekezdése alapján felhasználást megtiltó nyilatkozatot.

A kiegészítő nyilatkozatban a feljelentő másrészt a 7:43–7:56 között látható videó kapcsán a nyilatkozatát akként pontosította, hogy nem mozgóképeket, hanem kizárólagosság kikötése nélkül képfelvételeket értékesített egy cég részére, amely azokat a későbbiekben TCR [társadalmi célú reklám] elkészítéséhez használta fel. A feljelentő ezen kiegészítő nyilatkozatában azt is rögzítette, hogy a képfelvételek szerzői jogi jogosultja továbbra is a feljelentő maradt.

Az irányadó jogszabályi háttér

Az eljáró tanács az Szjt. irányadó jogszabályhelyeit az alábbiak szerint összegzi.

1. § (1) Ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.

(2) Szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen:

...

g) a filmalkotás és más audiovizuális mű (a továbbiakban együtt: filmalkotás),

...

(3) A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől.

...

4. § (1) A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

...

9. § (1) A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok – a személyhez fűződő és a vagyoni jogok – összessége.

...

16. § (1) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

...

(4) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek – eltérő megállapodás hiányában – a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. Ha a törvény a felhasználási szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, a díjazásról való lemondás is csak a megszabott alakban érvényes.

....

(6) Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

17. § A mű felhasználásának minősül különösen:

...

d) a nyilvánossághoz közvetítés sugárzással vagy másként (26. § és 27. §),

...

26. § (8) A szerzőnek az is kizárólagos joga, hogy művét – másként, mint sugárzással vagy a (7) bekezdésben szabályozott módon – a nyilvánossághoz közvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon. E joga kiterjed különösen arra az esetre, amikor a művet vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy teszik a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

A SZABAD FELHASZNÁLÁS ÉS A SZERZŐI JOG MÁS KORLÁTJAI

Általános szabályok

33. § (1) A szabad felhasználás körében a felhasználás díjtalan, és ahhoz a szerző engedélye nem szükséges. Csak a nyilvánosságra hozott művek használhatók fel szabadon e törvény rendelkezéseinek megfelelően.

(2) A felhasználás a szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezések alapján is csak annyiban megengedett, illetve díjtalan, amennyiben nem sérelmes a mű rendes felhasználására és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekeit, továbbá amennyiben megfelel a tisztesség követelményeinek és nem irányul a szabad felhasználás rendeltetésével össze nem férő célra.

(3) A szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezéseket nem lehet kiterjesztően értelmezni.

34. § (1) A mű részletét – az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven – a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.

....

36. § (2) Napi eseményekhez kapcsolódó, időszerű gazdasági vagy politikai témákról megjelentetett cikkek vagy e témákról sugárzott művek a sajtóban szabadon többszörözhetők, nyilvánossághoz közvetíthetők – ideértve a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételt [26. § (8) bek.] is –, feltéve, hogy a szerző nem tett az ilyen felhasználást megtiltó nyilatkozatot. Ilyen felhasználás esetén a forrást – a szerző nevével együtt – fel kell tüntetni.

...

37. § Egyes művek az időszerű, napi eseményekről való tájékoztatás céljára – a cél által indokolt terjedelemben – szabadon felhasználhatók. Ilyen felhasználás esetén a forrást – a szerző nevével együtt – fel kell tüntetni, hacsak ez lehetetlennek nem bizonyul.

...

80. § (1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a rádió- vagy a televízió-szervezet hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy műsorát

a) más rádió- vagy televízió-szervezetek, illetve vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítést végzők sugározzák, illetve a nyilvánossághoz közvetítsék;

b) rögzítsék;

c) rögzítés után többszörözzék, ha a rögzítés hozzájárulása nélkül készült, vagy ha a rögzítés a 83. § (2) bekezdése alapján készült, és a többszörözés más célra készül, mint amelyre a 83. § (2) bekezdése vonatkozik;

d) vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

...

82. § (1) A film előállítójának [64. § (3) bek.] hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a filmet

a) többszörözzék;

b) terjesszék, ideértve a nyilvánosság részére történő haszonkölcsönbe adást is;

c) vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

A szerzői jog és a szomszédos jogok viszonya

83. § (1) *Az e fejezetben szabályozott jogok védelme nem befolyásolhatja az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokon fennálló szerzői jogok védelmét.*

(2) *Nincs szükség a szomszédos jogi jogosult hozzájárulására azokban az esetekben, amelyekben a törvény a szerzői jogi védelem alatt álló alkotás felhasználásához sem kívánja meg a szerző hozzájárulását. Ha e törvény szerint a szomszédos jogi jogosultnak a felhasználásért díjazás jár, a 16. § (4) és (5) bekezdésének első mondatában a díjazás arányos mértékére vonatkozó rendelkezést a szomszédos jogi jogosultak esetében is alkalmazni kell.*

Megemlíthető, hogy az Szjt. fent hivatkozott, szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezései [34. § (1) bekezdés, 36. § (2) bekezdés] a szabad felhasználás feltételeit – különösen a forrás feltüntetésének kötelezettségét – illetően összhangban állnak a Berni Egyezmény 10. Cikke (1) bekezdésével és 11 bis Cikke (1) bekezdésével, valamint az Európai Unió Infosoc-irányelv 5. Cikke (3) bekezdésének (c) and (d) pontjával, továbbá hogy a holland szerzői jogi törvény is ugyanígy rendelkezik a 15 és 15a Cikkben.¹

¹ § 6. Copyright restrictions
Article 15

1. An infringement of copyright in a literary, scientific or artistic work is not considered to be the reproduction of messages or articles on current economic, political, religious or philosophical topics, as well as of works of the same nature that appear in a day, news or weekly, magazine, radio or television program or other medium that fulfills the same function are made public, if:

1 °. the copying takes place by a day, news or weekly or magazine, in a radio or television program or other medium that fulfills the same function;

2 °. Article 25 is complied with; 3 °. the source, including the maker's name, is clearly stated; and 4 °. copyright is not expressly reserved.

2. This article also applies to reproductions in a language other than the original.

Article 15a

1. An infringement of copyright in a literary, scientific or artistic work is not considered to be a quotation from a work in an announcement, evaluation, polemic or scientific treatise or for an expression with a similar purpose, provided that:

1 °. the work quoted from has been lawfully disclosed; 2 °. the quotation is in accordance with what is reasonably permitted under the rules of social intercourse and the number and size of the quoted parts are justified by the objective to be achieved;

3 °. Article 25 is complied with; and 4 °. as far as reasonably possible, the source, including the maker's name, is clearly stated.

2. In this article, quoting is also understood to include quoting in the form of press reviews from articles published in a day, news or weekly or magazine.

3. This article also applies to quoting in a language other than the original. (Forrás: WIPOLex; az eredeti holland szöveg gépi fordítása.)

Az eljáró tanács megállapításai

4.1. Az eljáró tanács elsőként megemlíti, kérdéses lehet, hogy a feljelentő által megjelölt felvételek *(i)* szerzői jogi alkotásnak (audiovizuális műnek) minősülnek-e, vagy *(ii)* szomszédos jogi védelem alá eső filmnek, vagy a *(iii)* televíziós szervezet rögzített műsorának.

Azonban az eljáró tanács rámutat arra, hogy a megkeresés tekintetében, tehát abból a szempontból, hogy történt-e jogsértés, a kérdésnek nincs nagyobb jelentősége, ugyanis a feljelentésben sérelmezett lehívásra hozzáférhetővé tétel joga mind a három esetben alkalmazandó [Szt. 26. § (8) bekezdés, 82. § (1) *c*) pont, 80. § (1) *d*) pont] továbbá a lehetséges szabad felhasználási eseteket nemcsak szerzői művek, hanem szomszédos jogi teljesítmények esetén is alkalmazni kell [1. Szt. 83. § (2) bekezdés].

Megjegyzendő, hogy a feljelentő ugyan megjelölte a sérelmezett felvételt, azonban nem csatolta az állítólagosan a jogosultságát képező eredeti felvételeket.

A továbbiakban az eljáró tanács abból a feltételezésből indul ki, hogy a sérelmezett videóban szereplő, a feljelentő által megjelölt alábbi felvételek valóban a feljelentő kizárólagos jogosultsága alá tartoznak:

- 1:03–1:05 perc, 1:05–1:09, 2:09–2:12 perc.

A sérelmezett videóban 1:03–1:05 perc között a feljelentő csatorna logója látszik is.

A 7:47–7:55 perc közötti „felvételek biztosítása TCR anyagokhoz” tekintetében megjegyzendő azonban, hogy maga a feljelentő is arra hivatkozott, hogy nem mozgóképeket, hanem képfelvételeket biztosított a cég részére TCR elkészítéséhez. Bár a feljelentő és a cég közötti szerződés nem került becsatolásra, mindazonáltal önmagában abból a tényből, hogy a feljelentő állítása szerint csak képfelvételeket biztosított a cég részére, valamint abból, hogy a kérdéses reklámról a feljelentő maga sem állította, hogy ő készítette volna, vagy megszerezte volna az elkészült reklámnak a szerzői vagyoni vagy felhasználási jogait, erősen valószínűsíthető, hogy a feljelentésben sérelmezett videóban 7:47–7:55 között látható reklámra nem terjed ki a feljelentő kizárólagos szerzői joga, függetlenül attól, hogy ez egyébként politikai vagy társadalmi célú reklámnak minősül. (Életszerű annak a feltételezése, hogy a reklám megrendelőjének áll fenn a kizárólagos szerzői vagyoni joga a reklámon.)

A fentiek alapján tehát az eljáró tanács az eredeti felvételek szerzői jogi jogosultsága tekintetében a fentiekben foglalt feltételezésekből indul ki, azonban ezek az alapul fekvő eljárásban bizonyításra szoruló kérdések, amelyekre nem terjed ki a jelen vélemény, arra is tekintettel, hogy a megkereső hatóság feltett kérdése kizárólag a szabad felhasználás fennállására vagy fenn nem állására vonatkozott.

4.2. Az eljáró tanács szintén előrebocsátja, hogy véleménye a magyar szerzői jogi szabályozáson alapul, és nem terjed ki arra a jogkérdésre, hogy a sérelmezett videó felhasználására a magyar szerzői jogot kell-e alkalmazni.

A nemzetközi magánjog szerepet játszhat abból a szempontból, hogy hol is valósult (illetve valósul) meg a cselekmény [*lex loci protectionis*; Berni Egyezmény 5(2) Cikk: „annak az országnak a törvényei irányadók, ahol a védelmet igénylik”; az egyezményes jogot megelőzően: a Róma II rendelet 8. Cikk (1) bek.: „annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyre az oltalmat igényelték”; ezzel összhangban a magyar nemzetközi magánjogi törvény 48. §: „amelynek a területére a védelmet igénylik”].

Továbbá az eljáró tanács utal arra, hogy az Európai Unió Bíróságának a kialakult gyakorlata szerint a lehívásra hozzáférhető tétel esetén a cselekmény nemcsak a hozzáférhetővé tétel helyén valósul meg, de a hozzáférés helyén is, jóllehet a hozzáférés helyén történt jogsértés tekintetében csak az ott bekövetkezett kár a releváns:

„...az eljáró bíróság tagállama által biztosított szerzői vagyoni jogok megsértése esetén e bíróság joghatósággal bír az alkotás szerzője által olyan társasággal szemben benyújtott, felelősség megállapítása iránti kereset elbírálására, mely társaságnak egy másik tagállamban van székhelye, és amely e másik tagállamban többszörözte fizikai hordozóra az említett alkotást, és e fizikai hordozót ezt követően harmadik tagállamban székhellyel rendelkező társaságok értékesítik egy olyan internetes oldalon keresztül, mely az eljáró bíróság tagállamában is hozzáférhető. E bíróság joghatósága kizárólag az e bíróság tagállamának területén bekövetkezett károkra terjed ki.” [Pickney, C-170/12; megerősítve a Hejduk (C-441/13) -ítéletben].

4.3. A fenti 4.1–4.2. pontokban foglaltak előrebocsátása mellett az eljáró tanács a továbbiakban a magyar szerzői jogi szabályozás alapján vizsgálja, hogy a sérelmezett videóban foglalt részletek tartozhatnak-e a szabad felhasználás körébe.

4.3.1. Az eljáró tanács véleménye szerint elvileg három szabad felhasználási eset kerülhet szóba az alábbiak szerint: Sztj. § (1) bekezdés, 36. § (2) bekezdés, 37. §.

Mindhárom megjelölt szabad felhasználási esetben a szabad felhasználás feltételét képezi, hogy a forrást, a szerzőt meg kell jelölni. Az egyes szabad felhasználási esetek további feltételeket rögzítenek.

A továbbiakban az eljáró tanács kettéválasztja a vizsgálatot, az alábbiak szerint:

- a) a 4.3.2 pontban az alábbi részletek szerepelnek: 1:03–1:05, 1:05–1:09, 2:09–2:12 perc,
- b) a 4.3.3 pontban a 7:43–7:56 közötti részlet szerepel.

4.3.2. Az első kérdés az, hogy megtörtént-e a forrás feltüntetése, amely mindhárom megjelölt szabad felhasználási eset egyik feltételét képezi.

Az eljáró tanács utal arra, hogy a kérdéses három részlet közül mindössze az első, a 1:03–1:05 közötti részletben található meg a feljelentő csatorna logója, a másik két részletben (1:05–1:09 és 2:09–2:12 perc között) nem.

A 1:05–1:09 és 2:09–2:12 közötti részletekben tehát semmilyen forrás nem szerepel.

A 1:03–1:05 közötti részletben ugyan látszik a feljelentő csatorna logója, de az eljáró tanács álláspontja szerint ez sem minősül megfelelő forrásfeltüntetésnek, különösen arra tekintettel, hogy egy olyan logó, amely nem azonosítja nyilvánvalóan a forrást a nyilvánosság számára, nem tekinthető elegendőnek, valamint arra is tekintettel, hogy a sérelmezett videóban egyéb, a feljelentő által nem sérelmezett részletekben szerepel forrásfeltüntetés, így pl. a 1:43–1:56 közötti rész, ahol a jobb oldalon lent a „forrásmegjelölés” és a 6:58–7:17 rész, ahol a jobb oldalon lent a „forrásmegjelölés” szerepel, vagy a sérelmezett 7:43–7:56 közötti részlet, ahol a jobb alsó sarokban a „forrásmegjelölés” szerepel.

A fentiek alapján – a forrás feltüntetésének a hiányában – a három kérdéses részlet egyike sem tartozik az eljáró tanács véleménye szerint a szabad felhasználás körébe.

Miután ez elegendő annak megállapításához, hogy jogosulatlan felhasználás történt, nincs jelentősége annak, hogy a szabad felhasználás egyéb feltételei fennálltak volna-e. Ezért az eljáró tanács csak a teljesség kedvéért jegyzi meg az alábbiakat is.

Az Sztj. 37. § szerinti szabad felhasználás az eljáró tanács nézete szerint azért is kizárható, mert időszerű eseménynek maximum „A) esemény” számíthatott, azonban a feljelentő által sérelmezett felvételek jóval az A) esemény előtt készültek.

Kérdés, hogy a jelen vélemény 2.2. pontjában foglalt [www.../felhasznalasi feltetelek](#) dokumentum minősül-e az Sztj. 36. § (2) bekezdésében foglalt, szabad felhasználást megtiltó nyilatkozatnak. Bár a szöveg az Sztj. 36. § (2) bekezdésére nem utal kifejezetten, azonban egyes részei az ott leírt magatartásokat teszik engedélytől függővé, s ez elfogható úgy, hogy ez az Sztj. 36 § (2) bek. szerinti esetet is felöleli. Mindazonáltal, ismételten hangsúlyozza az eljáró tanács, hogy ennek a kérdésnek nincs döntő jelentősége, mivel a forrásfeltüntetés hiánya elegendő annak megállapításához, hogy jogosulatlan felhasználás történt.

Az idézés formájában történő szabad felhasználás lehetősége az audiovizuális művekre is kiterjed. Az átvevő mű jellege és célja indokoltá tette volna az idézéseket, ha az egyéb feltételek – l. forrásmegjelölést – megvalósultak volna.

Az eljáró tanács véleménye szerint a három fent említett részlet egyike sem esett a szabad felhasználás eseteinek a körébe, mert azok egyik feltétele (a forrás megfelelő módon való feltüntetése) nem teljesült.

4.3.3. A sérelmezett videóban 7:43–7:56 perc között (szemben a feljelentésben feltüntetett 7:47–7:55 időtartammal) „Készült Magyarország Kormánya megbízásából” *látható részlet reklámnak minősül.*

A fentiekben kifejtettek szerint a jelen eljárás szempontjából az eljáró tanács megítélése szerint alapvetően nincs jelentősége, hogy az a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (MTTV.) értelmében politikai vagy társadalmi célú reklámnak minősül, így a továbbiakban az eljáró tanács reklámként hivatkozik rá.

A fentiekben már kifejtettek értelmében a jobb alsó sarokban az alábbi megjegyzés szerepel: „forrás: Magyarország Kormánya”, következésképpen, a forrás feltüntetése mint a szabad felhasználás egyik követelménye az eljáró tanács nézete szerint megvalósult, így szükség az egyes szabad felhasználási esetek további feltételeinek a vizsgálatára.

Az Sztj. 34. § (1) bekezdés szerinti idézés az eljáró tanács álláspontja szerint valószínűleg azért nem alkalmazható, mert az Sztj. csak műrészlet idézésére ad lehetőséget, azonban a sérelmezett esetben egy teljes reklám egészében, és nem részletében került bemutatásra, bár megjegyzendő, hogy mivel az eredeti reklám nem állt a tanács rendelkezésére, ez nem állapítható meg teljes bizonyossággal.

Az Sztj. 36. § (2) bekezdése keretében a szabad felhasználást megtiltó nyilatkozatról nincs az eljáró tanácsnak tudomása, különös tekintettel arra, hogy a bizonyítás szintjén nem tisztázott a kérdéses reklám jogosultja sem, azonban a jogosult az eljáró tanács nézete szerint a jelenleg rendelkezésre álló információk szerint feltehetőleg nem a feljelentő (hanem a reklám megrendelője).

Az eljáró tanács véleménye szerint azonban a kérdéses *hirdetés* nem felel meg az Sztj. 36. § (2) bekezdésében foglalt „*időszerű gazdasági vagy politikai témákról megjelentetett cikkek vagy e témákról sugárzott művek*” fogalmának, amely feltételezi, hogy a mű egy *témát* dolgoz fel és elemez.

A 37. §-a a napi eseményekről való tudósításokra vonatkozik (videófelvételeknél pl. tipikusan egy televíziós híradó keretében). Erről sem beszélhetünk egy hirdetés/reklám esetében. Ezzel kapcsolatban az eljáró tanács utal az Sztj. Nagykommentárjára:²

„Ennek a szabad felhasználásnak az a célja, hogy az eseményekről való tudósítási tevékenységet ne akadályozza az előzetes szerzői jogi engedélykérés. ... Míg az Sztj. 36. § (2) bekezdés az időszerű gazdasági vagy politikai cikkek, erről sugárzott művek szabad többszörözéséről és nyilvánossághoz közvetítéséről szól, az Sztj. 37. § bármilyen mű bármilyen szerzői jogi felhasználásáról, de csakis olyan tudósítás keretében, amely a tudósításhoz közeli múlt egyes megtörtént eseményeiről szól. Az EUB a Spiegel Online ügyben (C-516/17.) az uni-

² Dr. Gyertyánfy Péter (szerk.): Nagykommentár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez. Új Jogtár, Wolters Kluwer, online verzió.

ós szerzői jog önálló fogalmaként nevesítette a 'napi eseményekről való tudósítás érdekében történő felhasználást'. Az EUB tudósítás alatt valamely aktuális eseményről történő információnyújtást érti; amely információnyújtásnak nem fogalmi kelléke a részletekbe menő elemzés. Napi esemény alatt pedig az EUB olyan eseményeket ért, amely „a tudósítás időpontjában információs érdeket képvisel a közönség számára”. (Vö. C-516/17, 66-67. pont.)”

Az eljáró tanácsnak nincs arról információja, hogy a sérelmezett részletben szereplő reklám pontosan mikor került közzétételre, de valószínűsíthető, hogy nem minősül az Szjt. 37. § értelmében vett időszerű politikai műnek, mivel valószínűsíthetően a sérelmezett videó közzétételekor (2019) nem volt aktuális esemény, és nem a közeli múltban került közzétételre.

A fentiek alapján, bár bizonyos kérdésekben az eljáró tanács csak valószínűsítésekre tudott hagyatkozni a megfelelő tények hiányában, a sérelmezett videóban 7:43 – 7:56 perc között látható reklámnak a sérelmezett videóban való felhasználása az eljáró tanács megítélése szerint szintén nem esik a szabad felhasználás keretébe.

*Id. dr. Ficsor Mihály, elnök
Dr. Lukácsi Péter, előadó tag
Dr. Csósz Gergely, szavazó tag*

Összeállította: Barsvári Tímea